

Sognehuset bag Trinitatis Kirke, Købmagergade, København. Gratis adgang.

Mandag den 24. februar 2025, kl. 19:30

Hasib Nasiri, dr. theol., Department of Government, Uppsala University

Religionskritik i islamisk tænkning

Hvad er religionskritik? Er religionskritik et universelt kritisk fænomen opstået i vestlig oplysningsfilosofisk historie, eller kan andre kulturer og civilisationer bedrive religionskritik? Er religionskritik i det hele taget et tilforladeligt fænomen, der har været med til at give os demokrati, ytringsfrihed m.m., eller har religionskritik selv koloniale rødder? Og vigtigst af alt: kan vi tale om "islamisk religionskritik"?

I dette foredrag vil Hasib Nasiri udlægge grundargumenterne fra sin doktorafhandling "Religionskritik i islamisk tænkning: korruption, krise og kritik" fra december 2024. Afhandlingen inviterer netop til en gentænkning af religionskritik som filosofisk problemfelt, og Nasiri fremsætter en ny teori ("fasadologi") om islamisk religionskritik: Hvis vi kan godtage, at islamisk religionskritik findes, hvilke præmisser forudsætter den? Hvilke grundaksiomer er den funderet i? Hvor mange typer af islamisk religionskritik findes? Og hvad er forskellen mellem islamisk religionskritik og den gængse opfattelse af religionskritik som religionsafvisning mest kendt for os igennem skikkelser som David Hume, Karl Marx, Sigmund Freud m.fl.?

***

Tirsdag den 25. marts 20.30, kl. 19.30

Adam Diderichsen, ph.d. og Kira Vrist-Rønn, ph.d., begge Statskundskab SDU

Etik, legitimitet og skandinavisk efterretningskultur

Man siger nogle gange, at hver gang amerikanerne har et problem, så laver de en ny efterretningstjeneste. Det er muligvis lidt overdrevet. Men givet er det, at efterretningstjenester og -metoder spiller en stadig større rolle i den måde såvel demokratiske som autoritære samfund producerer sikkerhed. Denne udvikling er tæt sammenhængende med digitalisering og den massive overvågning, som er blevet resultatet af sociale medier og andre it-teknologier. Det er også en udvikling, som det er utroligt svært at håndtere eller blot diskutere af den simple grund, at efterretningstjenesternes arbejde er omgærdet af total hemmeligholdelse. Som borger er det vanskeligt, hvis ikke umuligt, at danne sig et fornuftigt indtryk af efterretningstjenesternes arbejde, effektivitet og virkning generelt. Resultatet er en debat, hvor efterretningskandaler spiller en altdominerende rolle, fordi det er disse typer sager, der kommer til offentlighedens kendskab.

På mange måder er denne situation svær at forene med skandinaviske landes selvforståelse som samfund kendetegnet af demokrati, retsstat og høj tillid, både borgerne imellem og i forholdet mellem stat og borger. I forskningsprojektet INTELHUB undersøges derfor, hvilken betydning en skandinavisk politisk og kulturel kontekst havde for efterretningsarbejde. Hvilke konsekvenser har den nordiske velfærdsstat for den måde, vi må forholde os til de mange etiske spørgsmål, som efterretningsarbejde i en digitaliseret tidsalder rejser? Og hvilken betydning har den høje tillid til myndighederne i de nordiske lande for efterretningstjenesternes legitimitet?

I dette foredrag præsenteres nogle af de centrale resultater fra forskningsprojektet. Det vil vise sig, at der på mange måder er et temmelig paradoksalt samspil mellem tillidssamfund og efterretning. Måske den høje tillid til myndighederne betyder, at vi glemmer at stille de kritiske spørgsmål, der på den lange bane kunne sikre deres legitimitet?

***

Torsdag den 24. april 2025, kl. 19.30

Lean Pejtersen, cand.mag., manuskriptforfatter & forfatter

Trumpismens filosoffer

Trump er den store improvisator, men bag ham gemmer sig en voksende filosofisk bevægelse, hvor tænkere som Nick Land, Peter Thiel, James Dale Davidson og Curtis Yarvin formulerer en radikal kritik af demokratiet og drømmer om en ny politisk orden baseret på teknokrati, decentralisering og autoritær kapitalisme. I dette foredrag undersøges, hvordan disse ideer ikke blot præger USA's politiske landskab, men også har potentiale til at påvirke Europa og Danmark. Fra teknologiske utopier til antidemokratiske eksperimenter som 'Praxis' i Grønland. – Vi står over for en ny bølge af futurisme, der udfordrer vores forståelse af frihed og suverænitet. Er vi på vej mod en verden, hvor nationale grænser opløses, demokratiet svækkes, og økonomiske eliter overtager magten? Og hvordan bør vi forholde os til denne udvikling?

Lean Pejtersen er forfatter, skribent ved Politiken, foredragsholder og manuskriptforfatter på dokumentarserien "Den anden verden" om virtualitet og futurisme. Serien har premiere i 2025. Han er uddannet i filosofi ved Københavns Universitet.

***

Tirsdag den 6. maj 2025, kl. 19.30

Jakob Dreyer, ph.d., postdoc på Statskundskab, KU:

Europæisk klima- og energipolitik i en krisetid

EU's klimaplan, *The European Green Deal*, skal sikre, at Europa bliver bæredygtigt i 2050 og understøtte, at vi også på globalt plan undgår katastrofal klimaforandring. En række kriser fra COVID19 over krigen i Ukraine til genvalget af Præsident Trump, har dog sat klimaplanen og hele Europas politiske orden på prøve. Kan EU fastholde de grønne ambitioner og hvordan?

***

Tirsdag den 13 maj 2025, kl. 109.30

Søren Schauser, ph.d., lektor, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium

Vandreren over tågehavet kunne sagtens være klassisk dirigent

Hvorfor virker filosoffer i 1800-tallets begyndelse så optaget af komponister? Svaret handler om musikkens abstrakte side: Musik ejer ikke faste betydninger på samme måde som ord og billeder. Musik stimulerer vores egen fantasi med skabelsen af vores egen verden til følge. Tidens tænkere ser noget ideelt i musikerens møde med verden som et individuelt og sublimt møde. "Vandrerens over tågehavet" af Caspar David Friedrich og den klassiske dirigent er begge børn af tidlig romantik og i sidste ende to sider af samme sag.

Filosoffen og musikhistorikeren Søren Schauser er kendt fra seersuccesen "Den klassiske musikquiz" på DR.

***

Tirsdag den 27. maj kl. 19.30

Ulrik Houllind Rasmussen, lektor, ph.d. i filosofi og psykoterapeut (MPF)

Filosofisk gynækologi og fødselsfilosofi: Tomhed og nye begyndelser hos Peter Sloterdijk

Den tyske kulturkritiker og filosof Peter Sloterdijk (f. 1974), er lige så berømt som berygtet for sine provokerende punclines og skandalesvangre refleksioner. I aftenens foredrag følger vi Sloterdijks fænomenologiske ekspeditioner ind- og ud af livmodermoderren, den magiske port, der kan forstås som et forsøg på at adressere en i Heideggers tidlige tænkning delvist overset refleksionslinje, nemlig rummets filosofiske betydning. Sloterdijks tænkning er et forsøg på at tænke med og mod Heidegger, der havde talt om en værensglemsel. Hos Sloterdijk melder der sig en anden form for glemsel, der ikke helt ulig Hannah Arendts overvejelser, kan beskrives som en fødselsglemsel. Filosofien har nemlig – trods al tale om maieutik og filosofisk fødselshjælp – ignoreret subjektivitetens livmoderbetingede urhistorie, fordi den har forsømt at "spørge" langt nok tilbage. Velkommen, derfor, til en filosofisk ekspedition på sporet af vores tabte ankomst til verdenen og vores gådefulde forud.

Ulrik, tidligere medlem af Filosofisk Forums bestyrelse, har sammen med Erik Sporon Fiedler redigeret antologien, Perspektiver på Peter Sloterdijk, der er udkommet i 2024 på forlaget Eksistensen.

Filosofisk Forums bestyrelse: Jacob Dahl Rendtorff 2961 5370, Benedicta Pécseli 4157 0781, Anders Bordum 3024 3783, Emil Hageman Christensen 2713 7992, Niels Mattsson Johansen 2323 5701, Sandra Frost 3117 5389, Diana Rigtrup 4266 0918, Adam Diderichsen og Anna Cornelia Ploug.

Filosofisk Forum, c/o Jacob Rendtorff (kasserer), Adilsgade 6, 2000 Frederiksberg

Kontingent for 2024-2025: 200 kr. for medlemmer i arbejde, 100 kr. for studerende, pensionister m.fl.

E-bank: Indbetalingskort: <01> 113-5600 eller **overførelse til bankkonto:** 1551 0001135600

E-mail: filosofisk-forum@filosofisk-forum.dk

Hjemmeside: www.filosofisk-forum.dk

Facebook-gruppe: Filosofisk Forum